POLITISK KRONIK

UDLANDET

April 1952

1. I Indonesien dannes en ny regering med Wilope som regeringschef og udenrigsminister.

   Frankrigs minister for de associerede stater Letourneau udnævnes til højkommissær i Indokina, men beholder sit sæde i ministeriet.

   General Eisenhower fremlægger en rapport om SHAPE's første år, hvori han erklærer, at NATO's forsvarsberedskab er blevet forbedret meget i det forløbne år, bl. a. er antallet af divisioner blevet fordoblet, men at der endnu ikke er skabt virkelig sikkerhed.

   Den franske reformplan for Tunis, der er godkendt af Beyen, offentliggøres. Den sigter mod større selvstændighed i administrationen og mod oprettelse af lovgivende organer med særlig fransk repræsentation.

   Den amerikanske marineminister Kimball udtaler i Tokio, at U.S.A.s flåde vil opmuntre et nationalistisk invasionsforsøg mod det kinesiske fastland. Udtalelsen afvises senere af det amerikanske udenrigsministerium.
2. Tolv asiatiske og afrikanske lande anmoder F.N.s sikkerhedsråd om at tage stilling til det tunesiske spørgsmål.

   Efter at have genvundet agrarpartiets støtte trækker Finlands statsminister Kekkonen sin demissionsbegæring tilbage.

   I Frankrig godkender republikkens råd Schumanplanen med 182 stemmer mod 32.
3. Den vesttyske forbundsdag vedtager en resolution, der anbefaler regeringen at fortsætte forhandlingerne om generaltraktaten og Europahæren, men kræver samtidig, at Vesttysklands forhold til A-pagten og Saarspørgsmålet ordnes.

   En international økonomisk konference åbnes i Moskva med deltagelse af uofficielle repræsentanter fra mange vestlige lande.

   Den amerikanske justitsminister Mc Grath træder tilbage efter en konflikt med præsident Truman. Han efterfølges af J. McGrannery.
4. Den engelske finansminister Butler meddeler, at sterlingområdets guld- og dollarreserver i januar kvartal er formindsket med $636 mill. (mod 940 mill. i oktober kvartal 1951).

   I Korea enes våbenstilstandsdelegationerne om at udskyde forhandlingerne angående udveksling af krigsfanger.

   Den spanske udenrigsminister Artajo påbegynder en rundrejse i den mellemste orient.
5. I en engelsk note til Persien erklæres, at Storbritanniens anerkendelse 3.8.1951 af nationaliseringsprincippet kun var et udtryk for forhandlingsvilje.

   Det græske parlament vedtager en omfattende amnestilov.
7. Den spanske regering forlanger i en note til de magter, der deltager i kontrolkomitéen, revision af Tangers stilling i overensstemmelse med aftalen i 1923 og 1928.
8. Den franske finanslov, der bemyndiger regeringen til at foretage betydelige nedskæringer i udgifterne, vedtages

i Nationalforsamlingen med 311 stemmer mod 206 (socialister og kommunister).

I anledning af den amerikanske stålarbejderstrejkes ikrafttræden angriber præsident Truman stålselskabernes holdning. Han bemyndiger handelsministeriet til foreløbigt at overtage driften af fabrikkerne, hvorefter strejken afblæses.

9. Den britiske premierminister Churchill meddeler, at regeringen vil forelægge forslag om afsocialisering af stålindustrien og transportvæsenet.

Som svar på vestmagternes note af 25/3 sender Sovjet en note, hvori forslagene fra 10/3 gentages og begrundes. F.N.-kommissionens deltagelse i forberedelserne til tyske valg afvises, en firemagtskommission foreslås, og beslutningen om at stå fast på Potsdamgrænserne erklæres for endelig.

En nationalistisk revolution udbryder i Bolivia.

10. Fra F.N.s hovedkvarter oplyses, at det ikke har været muligt at samle et flertal i sikkerhedsrådet for at optage det tunesiske spørgsmål på dagsordenen.

Oprør blandt nordkoreanske og kinesiske fanger fra Koreakrigen på Kojeøen.

11. Fra Albanien oplyses, at fire ministre er blevet afskediget.

Det meddeles, at general Eisenhower på egen foranledning vil blive fritaget for posten som øverstkommanderende for de allierede styrker i Europa fra 1/6.

12. Persiens premierminister Mossadeq erklærer, at olieindtægterne må afskrives indtil videre.

Den internationale økonomiske konference i Moskva afsluttes. I det udsendte kommunique understreges ønskeligheden af og muligheden for en forøgelse af verdenshandelen, specielt mellem øst- og vestblokkene, og det meddeles, at der er truffet talrige varebytteaftaler.

14. Spaniens statschef general Franco og den portugisiske premierminister Salazar forhandler om spansk-portugisiske forsvarsproblemer.

15. Efter opfordring fra E.D.C. (European Defence Community) fremlægger den engelske regering et traktatudkast, hvorefter Storbritannien og E.D.C.s medlemsstater giver gensidige løfter om militær hjælp mod et angreb i Europa.

16. En gruppe yngre rebeller i det ægyptiske Wafdparti slutter op om regeringens udrensningspolitik.

De sejrrige nationalistiske oprørere i Bolivia udnævner Dr. Estensoro til præsident.

17. Den østtyske regering opfordrer alle tyskere til at gå til kamp for Tysklands enhed og mod Bonnaftalerne.

18. Det engelske handelsministerium offentliggør et memorandum til U.S.A.s udenrigsministerium, hvori dette advares mod at skærpe den amerikanske toldpolitik.

21. Den tidligere engelske finansminister Stafford Cripps dør i Zürich.

I en note til Storbritannien gør Persien krav på herredømmet over Bahreinøerne.

23. Den sydafrikanske regering forelægger udkast til en lov, der gør parlamentet til landets øverste domstol i forfatningsspørgsmål.

Den vesttyske forbundskansler Adenauer erklærer, at forhandlingerne om Saar er strandet. Forbundsdagen godkender efter en debat regeringens politik.

24. Præsident Truman udtaler, at han i 1946 opnåede de russiske troppers tilbagetrækning fra Persien gennem et ultimatum til Stalin. Udtalelsen dementeres kort efter.

25. U.S.A. genoptager militærhjælpen til Persien, der har været indstillet fra 8/1.

Det meddeles, at Norges forsvarsudgifter 1952/53 vil udgøre 1.3 mld. kr., hvoraf ca. 1 mld. kr. skal udredes af Norge selv.

I U.S.A. vedtager Repræsentanternes Hus at revidere indvandringslovene.

Cyperns nationalister udtaler sig på en konference mod det engelske styre og kræver forening med Grækenland.

27. Tyske, franske og engelske socialdemokrater udtaler efter et møde, at Sovjets Tysklandsnote må tages under alvorlig overvejelse.

28. På præsident Trumans indstilling udnævner N.A.T.O.s råd general Ridgway til øverstkommanderende for S.H.A.P.E.

General Mark Clark udnævnes til general Ridgways efterfølger som U.S.A.s øverstkommanderende i det fjerne Østen og samtidig til chef for F.N. styrkerne i Korea.

Den japanske fredstraktat træder i kraft.

Der afsluttes en særlig fredstraktat mellem Japan og den kinesiske nationalistregering på Formosa.

Sovjet protesterer mod den japanske fredstraktat og opløsningen af kommissionen for Det fjerne Østen.

Krigstilstanden mellem Japan og Indien, der nægtede at deltage i San Franciscokonferencen, ophører.

29. I U.S.A. erklærer en domstol præsidentens overtagelse af stålindustrien for grundlovsstridig, hvorefter stålarbejdernes strejke træder i kraft.

Stillehavspagten mellem U.S.A., Australien og New Zealand træder i kraft.

Det meddeles, at Sovjet vil tilbagegive den østtyske regering 66 af de 100 tyske fabrikker og miner, som Sovjetunionen overtog i 1945.

En fransk passagermaskine på vej til Berlin angribes og beskadiges af russiske jagere. De tre vestmagters kommandanter protesterer over for general Chuikow.

30. Det engelske arbejderparti udsender en erklæring, hvori det bl. a. anbefales, at der afholdes valg i Vesttyskland, før der træffes afgørelse om det tyske bidrag til Vestens forsvar.

Okazaki udnævnes til japansk udenrigsminister.

Maj 1952

1. I anledning af 1. majdagen i Østberlin erklærer præsident Pieck og ministerpræsident Grothewohl, at en østtysk hær vil blive oprettet, hvis traktaten mellem Vestmagterne og Bonnrepubliken træder i kraft.

I Japan kommer det til alvorlige sammenstød mellem politiet og demonstranter mod regeringen og de amerikanske tropper.

5. Efter en konference anbefaler repræsentanter for Britisk Centralafrika en føderativ sammenslutning af Nord- og Sydrhodesia samt Nyasaland.

6. Den australske finansminister Fadden erklærer, at inflationen snart vil være bragt til standsning.

N.A.T.O.s råd godkender enstemmigt en protokol, der udstrækker de gensidige garantier til at omfatte E.D.C.s medlemsstater.

7. Der foretages en mindre omdannelse af den engelske regering: Crookshank bliver lordseglbevarer og efterfølges som sundhedsminister af I. N. Macleod.

8. General Eisenhower advarer U.S.A.s senat mod følgerne af at nedskære hjælpen til udlandet.

9. Under et besøg i Athen anbefaler den engelske feltmarskal Montgomery, at det græske forsvarsbudget nedskæres.

På en konfernce i Paris færdigbehandles udkastet til traktaten om det europæiske forsvarsfællesskab (E.D.C.).

Forhandlingerne i London mellem U.S.A., Storbritannien og Italien om Triest afsluttes, og det meddeles, at Italien vil få andel i administrationen af zone A.

Det franske blad „Le Monde" offentliggør et dokument, der angives skrevet af den amerikanske admiral

Fechteler, og hvori det erklæres, at en krig er uundgåelig inden 1960, og at Vesteuropa ikke vil kunne forsvares. Admiralen og det amerikanske admiralitet nægter senere at kende noget til rapporten, der viser sig at være en forvanskning af en artikel i et amerikansk militært tidsskrift.

11. I Essen forekommer sammenstød mellem politiet og kommunistiske demonstranter.

De engelske kommunevalg resulterer i fremgang for arbejderpartiet.

I F.N.s verdensøkonomiske rapport anslås, at hele verdens industriproduktion i 1951 var 12 % højere end i 1950.

12. I Beograd dømmes fire medarbejdere ved „Borba" for kominformvenlig virksomhed.

13. I en ny note til Sovjet forlanger vestmagterne pånyt, at Tyskland skal have ret til at tilslutte sig sammenslutningen af andre stater og foreslår atter en kommission til forberedelse af frie valg.

Indiens nye forfatning træder i kraft. R. Prasad tages i ed som præsident, og Nehru omdanner sin regering.

Jugoslavien sender et memorandum til U.S.A. og Storbritannien, hvori der protesteres mod Londonaftalerne om Triest.

14. Efter uroligheder i Algier arresteres de radikale nationalisters fører Messali.

Under en debat i det engelske underhus forsvarer udenrigsminister Eden E.D.C. og afviser arbejderpartiets forslag om at afvente valg i Vesttyskland, inden traktaten gennemføres.

15. Det meddeles, at zone B i Triestområdet vil blive knyttet nærmere til Jugoslavien.

I Japan vedtager Repræsentanternes Hus med 194 stemmer mod 103 en lov til forebyggelse af samfundsnedbrydende virksomhed.

16. Sean O. Kelly (Fianna Fail) genvælges til Irlands præsident.

17. Det erfares, at U.S.A. i en henvendelse til den franske ambassadør i Washington har tilrådet reformer i Tunis.

18. I Frankrig vælges valgmænd til nyvalg af Republikkens Råd; kommunister og gaullister går tilbage, mens midterpartierne – især de moderate – går frem.

19. En engelsk note til den kinesiske Peking-regering bebuder lukning af alle engelske firmaer i Kina, men udtrykker håb om fortsættelse af samhandelen.

Ved valget til de indiske delstaters parlamenter afgives 104 mill. stemmer, heraf 44 mill. på Kongrespartiet, 10 mill. på socialisterne og 5½ mill. på kommunisterne. – I „Folkets Hus" bliver partistillingen: Kongrespartiet 362, kommunister og allierede 27, socialister 12, andre og uafhængige 52.

Den persiske regering beslutter at afbryde de kun delvis gennemførte valg til Majlis.

21. Den australske handelsminister fremlægger en 15-årig aftale om forøgelse af Australiens eksport af kød til Storbritannien.

22. Lederen af de vesttyske socialdemokrater Schumacher, den tyske evangeliske kirkes overhoved Dibelius og Kvindernes Fredsliga udtaler sig mod traktaten med de vestlige besættelsesmagter.

23. Sovjet protesterer i en note til Teheran-regeringen mod de militære og politiske forpligtelser, Persien skal have indgået til gengæld for den amerikanske hjælp.

Eden-forslaget, der sigter mod et delvist organisatorisk fællesskab mellem Europarådet og Schumanplanen samt E.D.C., vedtages i princippet af Europarådets ministerkomité.

24. Den kinesiske Peking-regering frigiver og udviser biskop Bayeux, der har været fængslet siden januar 1951.

To ledende franske politikere, socialisten Moch og den radikale Herriot, advarer mod at genopruste Tyskland.

Den sydkoreanske regering erklærer undtagelsestilstand i Pusan og lader flere medlemmer af nationalforsamlingen arrestere.

25. I en note til Vestmagterne om Tysk-

land gentager Sovjet sine tidligere forslag om firemagtsdiskussioner og protesterer mod Bonnaftalerne.

26. Europarådets rådgivende forsamling åbner sin fjerde samling i Strassbourg. Franskmanden F. de Menthon (M.R.P.) vælges til belgieren Spaaks efterfølger som præsident.

Generaltraktaten underskrives i Bonn af Vestmagternes udenrigsministre Acheson, Eden og Schuman samt den vesttyske kansler Adenauer. Forbundsrepubliken får herved fuld selvstændighed, men må forpligte sig til at opretholde en demokratisk styreform og at deltage i det europæiske forsvarsfællesskab. Ligeledes bevarer Vestmagterne retten til stationering af væbnede styrker og til at træffe afgørelse angående Berlin og alle fællestyske anliggender. Traktaten får gyldighed, når den er ratificeret, og når det europæiske forsvarsfællesskab træder i kraft.

Den østtyske radio meddeler, at kontrollen ved grænsen til Vesttyskland vil blive skærpet.

Kommunevalgene i Mellem- og Syditalien viser stærk tilbagegang for de kristelige demokrater, fremgang for kommunister og neofascister.

27. I Paris underskriver Frankrigs, Vesttysklands, Italiens og Beneluxlandenes udenrigsministre traktaten om det europæiske forsvarsfællesskab (E.D.C.). Heri besluttes oprettelsen af fælles forsvarsstyrker under en overnational myndighed. („Økonomi og Politik"s kronik 22/2 1952); bortset fra oversøiske styrker o. l. giver deltagerstaterne afkald på at opretholde selvstændige hære. Samtidig underskrives en protokol, hvori N.A.T.O.s og E.D.C.s medlemmer giver gensidige garantier om hjælp mod angreb, og en særlig aftale mellem E.D.C. og Storbritannien.

Den østtyske regering erklærer, at der vil blive oprettet et 5 km bredt ingenmandsland langs grænsen til Vesttyskland.

28. Den sydkoreanske nationalforsamling kræver forgæves undtagelsestilstanden i Pusan ophævet.

I Rumænien afskediges to vicepremierministre Luca og Georgescu; i stedet udnævnes Apostol.

I F.N.s nedrustningskommission foreslår Vestmagterne, at der fastlægges maximumsgrænser for landenes væbnede styrker.

I Paris kommer det til voldsomme sammenstød mellem politiet og kommunister, der demonstrerer i anledning af general Ridgways ankomst; blandt de anholdte er føreren for den kommunistiske gruppe i Nationalforsamlingen Duclos.

29. I Paris bliver Duclos og 150 af de øvrige arresterede demonstranter fængslet og anklaget for anslag mod statens sikkerhed.

Efter et møde i Paris udsender de tre Vestmagters udenrigsministre et kommunique, hvori de understreger vigtigheden af, at Frankrig opfylder sine militære forpligtelser i Nordafrika og Indokina.

De engelske fagforbund T.U.C.s generalråd advarer mod at nedsætte tempoet i oprustningen.

Det græske parlament vedtager en lov, der giver kvinderne stemmeret og adgang til embeder.

Sydkoreas vicepræsident træder tilbage som protest mod præsident Rhees forfatningsstridige aktioner.

30. To rumænske ministre, bl. a. udenrigsminister Anna Pauker, udstødes af det rumænske kommunistiske partis politbureau.

De tre vestallierede højkommissærer protesterer mod, at sovjetzonen afspærres fra det øvrige Tyskland.

Europarådets rådgivende forsamling godkender enstemmigt (de tyske socialdemokrater stemmer ikke) principperne i Eden-forslaget. (Se 23/5).

31. I Alexandria indledes forhandlinger mellem den ægyptiske regering og det sudanesiske Ummaparti.

Juni 1952

1. Peking radio meddeler, at der er blevet truffet aftale med private japanske forhandlere om udveksling af varer til 600 mill. kr.

   Ved valgene på Ceylon sejrede regeringspartiet, det forenede nationale parti.

   Den sydkoreanske regering truer med at udvise alle F.N.s organer, hvis ikke de standser indblandinger i landets interne forhold.

2. U.S.A.s højesteret stadfæster med seks stemmer mod tre kendelsen angående stålindustrien (se 29/4). Præsident Truman tilbagegiver derefter fabrikkerne til deres ejere, og stålarbejdernes strejke træder i kraft.

3. Den franske nationalforsamling vedtager – mod bl. a. kommunisternes og socialisternes stemmer – regeringens forslag om en modificeret glidende lønskala.

   Gheorghiu-Dej bliver ministerpræsident i Rumænien i stedet for Groza, der bliver præsident for nationalforsamlingen.

   Sydafrikas generalguvernør underskriver loven om parlamentshøjesteretten (se 23/4), efter at den er vedtaget i parlamentet.

   Udenrigskomitéerne i den amerikanske kongres' to kamre vedtager i et fællesmøde at nedskære hjælpen til udlandet fra 7.9 (præsidentens forslag) til $6.4 mld. (heraf $4.7 mld. til Europa).

4. Præsident Truman sender et personligt budskab til den sydkoreanske præsident Syngman Rhee angående den indrepolitiske udvikling i Sydkorea.

   Efter en omdannelse af kabinettet tages Argentinas præsident Péron i ed for en ny seksårig embedsperiode.

   De kommunistiske franske fagforeninger C.G.T.s strejker som protest mod arrestationerne af kommunister bliver en delvis fiasko.

5. U.S.A. indfører eksportforbud for alle stålvarer til civilt brug.

   General de Gaulle udtaler sig mod ratificering af Tysklandstraktaten og traktaten om E.D.C.

6. F.N.s generalsekretær Trygve Lie protesterer i et budskab til Sydkoreas præsident mod dennes politiske metoder.

   Den tjekoslovakiske premierminister Zapotocky kritiserer fagbevægelsen og meddeler, at den vil blive reorganiseret.

   I Vietnam danner Nguyen Van-Tam en ny regering med kampen mod kommunismen som hovedmål.

   Oberst Remon vælges til Panamas præsident.

7. Der træffes en ordning af Belgiens overskud i den europæiske betalingsunion, dels ved en forhøjelse af Belgiens kvote, dels ved betalinger i guld og våbenleverancer.

8. Israels regering bebuder tvangslån og pengeombytning for at standse inflationen.

9. General Fawzi Selo danner regering i Syrien.

10. Flere engelske fagforeninger protesterer mod T.U.C.s erklæring af 29/5.

    På fangeøen Koje kommer det til blodige sammenstød mellem F.N.-tropper og de kinesisk-nordkoreanske fanger.

11. I det engelske underhus tegner premierminister Churchill et mørkt billede af Englands økonomiske situation.

    Den engelske udenrigsminister Eden beklager i underhuset den sydkoreanske regerings indenrigspolitiske holdning.

12. Den engelske finansminister Butler udtaler, at der er indtrådt en lettelse i Storbritanniens betalingsvanskeligheder.

    Det indiske andetkammer forkaster med 296 stemmer mod 72 et forslag om at udtræde af det britiske commonwealth.

13. Sovjet foretager ændringer i sin diplomatiske repræsentation, således bliver viceudenrigsminister Gromyko ambassadør i London.

16. I Stockholm begynder retssagen mod syv svenskere, der er anklaget for spionage til fordel for U.S.S.R.

En svensk flyvemaskine skydes ned af russiske jagere over Østersøen. Den svenske regering overrækker en protestnote til den russiske ambassadør.

Den norske udenrigsminister Lange går ind for firemagtsdrøftelser om Tyskland; han erklærer, at han frygter tilbagetrækningen af de allierede tropper fra Tyskland endnu mere end en tysk genoprustning.

Det italienske deputeretkammer ratificerer Schumanplanen, som herefter er godkendt af alle seks deltagerstaters parlamenter.

Den belgiske udenrigsminister van Zeeland udtaler sig for optagelse af firemagtsforhandlinger om Tyskland.

18. Det italienske deputeretkammer vedtager en lov, der indfører fængselsstraf for forsøg på at genoprette Fascistpartiet.

19. Den engelske forsvarsminister Alexander erklærer ved ankomsten til Ottawa, at han under opholdet i Korea har fået et meget fordelagtigt indtryk af F.N.-styrkerne.

20. Efter en debat godkender den franske nationalforsamling de almindelige principper i regeringens reformplan for Tunis, men ikke de konkrete forslag heri.

22. Peking radio erklærer, at det malayiske kommunistparti modtager hjælp fra U.S.S.R.

23. Japan anmoder om optagelse i F.N.

Den sydkoreanske nationalforsamling vedtager at forlænge præsident Rhees embedsperiode.

F.N.s luftstyrker bombarderer nordkoreanske og kinesiske fabrikker ved Yalufloden.

Grækenland anerkender kong Faruk som konge af Ægypten og Sudan.

24. Vesttysklands bidrag til E.D.C. fastsættes til 401.000 mand + 90.000 mand i krigstid.

25. Under en debat i det engelske underhus beklager udenrigsminister Eden, at den engelske regering ikke er blevet rådspurgt forud for bombardementet ved Yalufloden.

Frankrig opnår et lån på $200 mill. i U.S.A.

Præsident Truman nedlægger veto mod den reviderede indvandringslov, fordi den bibeholder kvotasystemet.

Marskal Juin kritiserer skarpt U.S.A.s politik overfor Frankrig (bl. a. i Tunis).

Ved de hollandske andetkammervalg bliver resultatet:

Det antirevolutionære parti	12	(1948: 13)
Det kristelig-historiske parti	9	(„ : 9)
Det romersk-katolske parti	30	(„ : 32)
Frihedspartiet	9	(„ : 8)
Arbejderpartiet	30	(„ : 27)
Kommunister	6	(„ : 8)
Andre	4	(„ : 3)

Samtidig træder koalitionsregeringen Drees tilbage.

26. Marskal Tito erklærer, at han betragter Jugoslavien og Storbritannien som allierede.

Sovjets forslag om, at alle nationer skal ratificere Genèveprotokollen af 1925 (der forbyder bakteriologisk og kemisk krigsførelse) afvises af FN's sikkerhedsråd.

27. Udenrigsministrene Acheson, Eden og Schuman mødes i London. De understreger nødvendigheden af samarbejde og rådslagning både i Korea og Sydøstasien.

N.A.T.O.s informationstjeneste udsender en rapport med skarpe anklager mod Sovjets behandling af ca. 7 mill. tyske og japanske krigsfanger. Ca. halvdelen er blevet hjemsendt, ca. 600.000 menes endnu at befinde sig i USSR, mens resten synes at være blevet dræbt.

U.S.A.s senat forkaster med 57 stemmer mod 26 præsidentens veto mod indvandringslovene.

28. Den ægyptiske regering Hilaly pasha træder tilbage. Kong Faruk anmoder

Sirry pasha om at danne et nyt ministerium.

FN's særlige komité ang. tvangsarbejde modtager fra U.S.A.s regering en materialesamling med skarpe anklager mod USSR.

29. Den persiske regering erklærer, at den ikke vil bøje sig i oljestriden, og at den vil demissionere, hvis Majlis anser oljeindtægterne for uundværlige.

U.S.A.s forsvarsproduktionslov (af 1950) forlænges med nogle ændringer, der udvider kontrollen over priser, lønninger, kreditgivning m. m.

DANMARK

April 1952

2. Forligsmandens mæglingsforslag vedtages af såvel arbejdere som arbejdsgivere. Af arbejderne stemmer 317.969 for forslaget, 84.767 imod – ved urafstemning 202.820 for, 77.362 imod – medens arbejdsgivere, der repræsenterer 1710.2 mill. kr. arbejdsløn, stemmer for, og arbejdsgivere, der repræsenterer 532.1 mill. kr., stemmer imod.

Fhv. minister Johs. Kjærbøl medbringer fra London, hvor han har repræsenteret den danske regering ved forhandlingerne om afviklingen af Tysklands gæld, et tilbud om en erstatning på 160 mill. kr. for Danmarks udgifter til de tyske flygtninge, der er opgjort til ca. 450 mill. kr.

3. Ifølge meddelelse fra finansministeriet vil der i 1952 blive anvendt et beløb på 6.1 mill. $ – ca. 42 mill. kr. – til afdrag på offentlige danske dollarlån optaget før den anden verdenskrig. Hermed vil der siden 1947 være anvendt ialt 25 mill. $ til dette formål.

4. Bestemmelsen i den slesvig-holstenske valglov til landdagen om, at politiske partier kun kan få andel i tillægsmandater, hvis de har opnået mindst 1 kredsmandat eller 7½ % af de i hele Slesvig-Holsten afgivne gyldige stemmer, kendes ugyldig af forfatningsdomstolen i Karlsruhe.

En vareudvekslingsaftale med Tjekoslovakiet for tiden 4. april 1952–3. april 1953 åbner mulighed for en eksport på ca. 20 mill. kr. og en import på ca. 24.5 mill. kr.

En vareudvekslingsaftale med Portugal for tiden 1. april 1952–31. marts 1953 fastsætter danske eksportkontingenter til en værdi af ca. 6.5 mill. kr. i tilfælde af, at Portugal, der har gennemført fuld liberalisering af importen fra O.E.E.C.-landene, skulle begrænse liberaliseringen.

Afsnittet om støtte til parcelbyggeriet tages ud af forslaget om ændringer i byggestøttelovgivningen og vedtages med nogle ændringer enstemmigt i begge ting.

Landstinget vedtager forslaget om ændringer i hjemmeværnets ordning og om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, hvilke forslag hermed er færdige fra rigsdagen.

9. Den vesttyske forbundsindenrigsminister dr. Lehr udtaler, at sydslesvigske embedsmænd har ret til at bekende sig til danskheden, men ikke må glemme troskaben mod deres arbejdsgiver.

17. Handelsminister Rytter forelægger regeringens forslag om udvidelse af liberaliseringen i rigsdagens vareforsyningsudvalg. Forslagets gennemførelse vil bringe liberaliseringsprocenten op på 76 (excl. deponeringsordning 68) mod nu 65. Overførelsen af bananer til friliste skal efter forslaget kun gælde tidsrummet 1. februar–31. august.

Folketinget nægter med 99 stemmer

mod 3 (k.) at fremme en kommunistisk forespørgsel om, hvad regeringen agter at foretage sig for at foranledige, at U.S.A. ratificerer og overholder konventionen af 17/6 1925 om forbud mod anvendelse af bakteriologiske krigsmidler.

18. Ingvard Dahl (s.) forelægger i folketinget forslag om større statsstøtte til det sociale boligbyggeri.

19. Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft udtaler på det konservative folkepartis repræsentantskabsmøde, at udsigterne til at bevare freden synes større, end de længe har været.

Mellem finansministeren og statstjenestemændenes organisationer opnås enighed om tjenestemændenes lønordning for finansårene 1952–53 og 1953–54. Overenskomsten tilsigter dels en à jour-føring af lønningerne under hensyn til udviklingen på arbejdsmarkedet, dels at imødegå den stedfundne nivellering til ugunst for de højere lønnede. Merudgiften for statskassen anslås til ca. 42 mill. kr. for 1952–53 og ca. 66 mill. kr. for 1953–54.

23. Rigsdagens vareforsyningsudvalg med undtagelse af socialdemokratiets repræsentanter giver tilslutning til den foreslåede udvidelse af liberaliseringen, der skal træde i kraft fra 5. maj.

På Industriforeningens generalforsamling udtaler den fungerende formand, direktør Axel Gruhn, ønske om en toldrevision suppleret med en antidumpinglov.

Landbrugsminister Jens Sønderup fremsætter i folketinget forslag om, at statstilskudet til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk forlænges for et år, og forsvarsminister Harald Petersen foreslår bemyndigelsen til at holde en dansk besættelsesstyrke i Tyskland forlænget for et år.

Folketinget forkaster med 102 stemmer mod 5 (k.) et kommunistisk forslag, der opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om, at landmænd og andre, hvis ejendom eksproprieres til militære formål, af staten sikres adgang til anden ejendom. Et kommunistisk forslag om, at anden rate af den bundne opsparing ikke skal opkræves, nægtes overgang til anden behandling med 84 stemmer mod 16 (k. og rf.).

24. Trafikminister Victor Larsen afgår ved døden, 62 år gammel.

25. Ved folketingets anden behandling af forslaget om ændringer i de københavnske omegnskommuners styrelse udvides det til at omfatte 15 i stedet for som oprindelig foreslået 11 omegnskommuner.

28. Københavns kommune accepterer et tilbud fra nationalbanken om et tiårigt 6 % obligationslån på 103.5 mill. kr. til pari kurs. Lånebeløbet deponeres i nationalbanken i statsobligationer for at være til rådighed, så snart der viser sig mulighed for overførsel af dollars til tilbagebetaling af kommunens 25-årige dollarlån af 1927.

30. Formanden for den konservative rigsdagsgruppe, folketingsmand Jørgen Jørgensen (Ullerup), udnævnes til trafikminister.

Priskontrolrådet ophæver de forskellige prisordninger for tekstilbranchen, der har været suspenderet siden august 1951.

Maj 1952

2. De samvirkende Landboforeningers bestyrelse udtaler tilfredshed med, at regeringen ikke vil forlænge prisbindingslovene og kødordningen, der sammen med kornordningen vil koste landbruget 220–300 mill. kr. Man erklærer, at der ikke findes saglig begrundelse for vedtagelse af en ny kornlov, og advarer mod en protektionistisk toldpolitik.

4. Sydslesvigsk Forenings hovedbestyrelse vedtager en protest mod de tyske myndigheders stadig hyppigere tilsidesættelser af og overgreb mod danske sydslesvigere. Protesten, der ledsages af en oversigt, som dokumenterer ca. 50 tilfælde af overgreb eller forsøg på overgreb mod danske personer eller institutioner i Sydslesvig, sendes til forbundspræsident Heuss og landsregeringen i Kiel.

6. Finansminister Thorkil Kristensen fremsætter i folketinget forslag om forlængelse af forbrugsafgiftslovene, der udløber med maj måned, samt forslag om revision af toldloven af 1924. Provenuet af forbrugsafgifterne er på finansloven for 1952–53 budgetteret til 1484 mill. kr., og toldafgifterne vil efter revisionsforslaget, hvorved antallet af værditoldsatser forøges fra 71 til 230, give statskassen en merindtægt på 52 mill. kr. årlig. Toldforhøjelserne skal muliggøre fortsat liberalisering uden nedgang i beskæftigelsen. Medens der i 1951–52 var et reelt overskud på statens budget på ca. 300 mill. kr., kan der med de nugældende skatte- og udgiftslove kun ventes balance på budgettet for 1952–53. Regeringen mener, at en mindre overbudgettering stadig er nødvendig, men af hensyn til de politiske muligheder vil den ikke nu foreslå nye skatter eller skatteforhøjelser ud over toldforhøjelserne, men søge at skaffe den finanspolitiske forbedring, der i øjeblikket er påkrævet, gennem besparelser, især på offentlige arbejder. I konsekvens af den dagsorden, som folketinget vedtog den 18. marts, vil regeringen imidlertid anmode om et bidrag på 20 mill. kr. til endelig afvikling af skibsfartens ydelse til prisstabiliseringen, og dette beløb vil man foreslå anvendt til skotøjsrabatkort à 20 kr. pr. barn mod 40 kr. i fjor. Iøvrigt bebuder finansministeren, at regeringen i næste samling vil fremsætte forslag til en skattereform. Med hensyn til kreditpolitiken vil den omstændighed, at der til dækning af statens kapitalbehov i 1952–53, ialt ca. 1 milliard kr., skal sælges meget store beløb af statsobligationer, bevirke, at renten endnu en rum tid fremover vil holde sig på et højt niveau.

   Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft gør i folketinget rede for den udenrigspolitiske situation.

7. Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft fremsætter i folketinget forslag til lov om Det nordiske Råd, der samtidig behandles i Norges og Sveriges parlamenter. Rådet skal bestå af 16 delegerede for hver af rigsdagene i Danmark, Norge og Sverige og 5 delegerede fra Islands alting, valgt af og blandt medlemmerne, og endvidere skal de deltagende landes regeringer repræsenteres i rådet af regeringsmedlemmer. Rådets opgave er at drøfte spørgsmål af fælles interesse og at vedtage henstillinger til regeringerne om sådanne spørgsmål, men det har ikke besluttende myndighed. Rådet skal holde ordinær samling en gang årlig. Samlingerne holdes i landenes hovedstæder efter rådets nærmere bestemmelse.

   Folketinget afslutter en 2 dages udenrigspolitisk debat, der navnlig drejer sig om det tyske problem og den kommunistiske påstand om, at U.S.A. fører bakteriologisk krig i Korea, med enstemmig vedtagelse af en dagsorden, der udtaler, at Danmark ønsker, at det må lykkes at få forhandlinger i stand med det formål at undersøge mulighederne for frie valg i hele Tyskland.

8. General Eisenhower ankommer til København, hvor han konfererer med regeringen og forsvarsstyrelsen og taler til studenterne i Christiansborgs slotsgård.

   Oluf Pedersen (rf.) forelægger i folketinget forslag om en ekstraordinær statsgrundskyld på 1 %.

   Landstinget vedtager ved 3. behandling forslaget om ændringer i de københavnske omegnskommuners styrelse, der hermed er færdigt fra rigsdagen.

   Grosserer-Societetets Komité og Pro-

vinshandelskammeret henstiller, at Danmark meget hurtigt gennemfører et præmieringssystem for eksport til dollarlandene.

Forligsmanden fremsætter mæglingsforslag, hvorefter arbejdstiden i landbruget nedsættes fra 2600 til 2550 timer årlig, foruden at arbejderne får 1 uges ekstra ferie og 2 % mere i feriegodtgørelse. Endvidere foreslås samtlige timelønninger forhøjet med 8 øre for mandlige og 6 øre for kvindelige arbejdere. Den nye overenskomst skal have gyldighed i 2 år.

9. General Eisenhower udtaler ved sin afrejse om det danske forsvar, at der i det forløbne år er sket store fremskridt i tillid og styrke, men på forsyningsområdet er ikke nået alt, hvad der var ventet.

10. I anledning af en meddelelse i „Flensborg Avis" om en påtænkt mindretalstraktat mellem Danmark og Tyskland udtaler udenrigsminister Ole Bjørn Kraft, at der hverken officielt eller uofficielt har været nogen kontakt om spørgsmålet.

Ved Dansk Skoleforenings årsmøde i Flensborg oplyses, at elevantallet i danske skoler og børnehaver i Sydslesvig er gået ned fra 13021 til 11791. Nedgangen er dog procentvis mindre end i de tyske skoler i Slesvig og Holsten.

12. Det meddeles, at Danmarks sidste rate af Marshallhjælpen udgør 14 mill. $, hvoraf 2¼ mill. $ skal betragtes som lån. Af de 14 mill. $ har Danmark allerede modtaget 9 mill. $ som forskud til kulkøb i U.S.A.

13. Nationalbankdirektør Svend Nielsen taler på sparekassernes årsmøde om nødvendigheden af at skabe en valutareserve og beklager i denne forbindelse, at regering og rigsdag tilsyneladende har slækket på brugen af finanspolitiske foranstaltninger. Et valutatilbageslag til efteråret er ikke usandsynligt, og finanspolitiske indgreb kan da komme for sent. Nationalbanken vil derfor ikke slække på den strenge kredit- og pengepolitik, den slog ind på for et par år siden.

Sukkertilsynets betænkning angående spørgsmålet om oprettelse af en sukkerfabrik i Jylland konkluderer i, at risikoen er så betydelig, at man næppe bør skride til oprettelse af en ny fabrik.

Landbrugsminister Jens Sønderup fremsætter i folketinget forslag om overgang til selveje af visse lejehuse og fæstegårde samt forslag om en kornordning for høståret 1952–53, der nedsætter udskrivningen med ca. 10 %. Handelsminister Rytter foreslår prisloven, der midlertidigt er forlænget til udgangen af maj, forlænget uændret til 15. november 1952.

14. Carl Petersen (s.) forelægger i folketinget på socialdemokratiets vegne forslag om fortsat prisbinding på hjemmemarkedet for smør og flæsk. Forinden har landbrugsministeren erklæret, at regeringen ikke vil tage noget initiativ til forlængelse af prisbindingerne, og Bertel Dahlgaard (r. v.) har udtalt, at spørgsmålet hverken lader sig løse ved det blotte bortfald af prisbindingerne eller ved opretholdelse af de nuværende prisbindinger.

Under folketingets fortsatte behandling af toldforslaget udtaler finansministeren, at regeringen vil gå videre med liberaliseringen, hvad enten forslaget gennemføres eller ikke.

Landstinget vedtager ved 3. behandling forslagene om midlertidigt løntillæg til statens tjenestemænd og om forlængelse af loven om en dansk besættelsesstyrke i udlandet. Disse forslag er hermed færdige fra rigsdagen.

Rigsdagens sukkerudvalg pålægger handelsministeren at søge kontakt med De danske Sukkerfabrikker om selskabets betingelser for at bygge en sukkerfabrik i Jylland.

15. For tiden 28. februar 1952–28. februar 1953 aftales en østrigsk eksport til Danmark på ca. 15 mill. kr. og en dansk eksport til Østrig på ca. 32 mill. kr. Mereksporten til Østrig vil bl. a.

dække udgifter til turistrejser i Østrig.

Indenrigsministeren imødekommer grosserer Erik Vogts ønske om at blive fritaget for hvervet som handelskyndig kommitteret ved civilforsvarsstyrelsen. I anledning af den kritik, grosserer Vogt har fremsat mod civilforsvarsstyrelsens dispositioner, anmoder ministeren fhv. minister Axel Kristensen og direktør A. W. Nielsen, Den kgl. grønlandske Handel, om at foretage en undersøgelse af styrelsens økonomiske administration.

17. Fhv. minister Jørgen Jørgensen (Lejre) udtaler ved det radikale venstres landsmøde, at hensynet til at få den nye grundlov i havn opfordrer både regeringen og de enkelte partier til at udvise forhandlingsvilje og hensyntagen under drøftelserne om de økonomiske spørgsmål.

18. Nationalbankdirektør Svend Nielsen udtaler ved provinsbankernes årsmøde, at der ikke nu findes vanskeligheder ved at opnå byggelån, men spørgsmålet er, om den lempelige kreditpolitik, der siden august 1951 er ført på områder, hvor det var påkrævet, kan fortsætte. For at opnå balance over for udlandet må forbruget begrænses, og hvis det ikke sker gennem finanspolitikken, må det ske gennem en nationalbankpolitik, der let vil føre til en stærkere nedgang i investeringerne og dermed i beskæftigelsen end ønskeligt og nødvendigt.

19. Ritzaus Bureau meddeler, at den danske regering tiltræder det af den nordiske parlamentariske komité for friere samfærdsel fremsatte forslag om indførelse af nordisk pasfrihed.

20. En dansk-hollandsk vareudvekslingsaftale for tiden 1. juli 1952–30. juni 1953 underskrives i Haag. Aftalen omfatter danske eksportkontingenter til ca. 55 mill. kr. og hollandske eksportkontingenter til ca. 50 mill. kr. Herudover regnes som hidtil med en omfattende samhandel med frilistevarer.

Den parlamentariske kommission offentliggør en række tyske dokumenter, der belyser forberedelserne til og udførelsen af overfaldet på Danmark den 9. april 1940.

Forligsmandens mæglingsforslag vedrørende landbrugets overenskomstforhold for de kommende to år vedtages af begge parter.

23. Den nordiske interparlamentariske komité afgiver betænkning om told- og valutamæssige lettelser i den internordiske trafik. Foruden pasfrihed ved rejser i Norden foreslår komitéen ophævelse af toldbehandling af bagage som regelmæssig foranstaltning, frihed til at medbringe varer til et beløb af 350 kr., ophævelse af valutakontrollen ved grænserne og tildeling af så store internordiske rejsevalutabeløb, at tendensen til omgåelse imødegås.

Der opnås enighed mellem regeringspartierne og det radikale venstre om prisbindings- og tilskudsordningerne. Prisbindingen for flæsk og smør samt kødordningen med tilhørende eksportafgiftssystem bortfalder, men til gengæld forhøjes efter radikalt forslag statens tilskud til mælkeprisens nedbringelse med 24 mill. kr. for tiden til 15. november. Denne udgift samt udgiften til skotøjsrabatkort à 15 kr. pr. barn i samme tidsrum skal dækkes ved bidrag fra skibsfarten og forhøjelse af postvæsenets takster. Rugbrødsprisen vil blive fastholdt på det nuværende niveau ved et statstilskud, der i fjor androg 104 mill. kr.

24. Folketinget vedtager ved 3. behandling forslaget om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk, således som dette er ændret i henhold til det politiske forlig mellem regeringspartierne og det radikale venstre, med 131 stemmer mod 12 (rf.). Aage Fogh (r. v.) undlader at stemme, fordi forslaget fastsætter en rugbrødspris, der ligger under opfodringsværdien.

Landstinget vedtager ved 3. behandling følgende forslag, som hermed er færdige fra rigsdagen: statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød og mælk, oprettelse af „Statens almindelige Videnskabsfond", ændring i „Ungdom-

mens Uddannelsesfond"s forvaltning og virksomhed og ændring i loven om husmoderafløsning.

25. I F.N.s økonomiske Europa-kommissions kvartalsoversigt hedder det, at kampen mod inflationen er blevet ført grundigst i Holland og Danmark, hvor det er lykkedes at skabe ligevægt på betalingsbalancen.

26. Trafikminister Jørgen Jørgensen fremsætter i folketinget forslag om portoforhøjelser, der anslås at ville indbringe 16 mill. kr. i indeværende og 22 mill. kr. i næste finansår.

Ved folketingets anden behandling af det socialdemokratiske forslag om forbud mod udlån af aktieselskabers kapital til aktionærer m. fl., ændres forslaget til kun at omfatte selskaber, hvis aktier ikke er genstand for offentlig kursnotering, ligesom der indføres andre lempelser og en bestemmelse om, at loven skal optages til revision i 1954–55. A. C. Normann (r. v.) udtaler sig imod forslaget, der ved 3. behandling vedtages med 90 stemmer, medens 5 (3 v. og 2 r. v.) undlader at stemme.

Folketinget færdigbehandler endvidere forslag om ratifikation af overenskomst, hvorved der oprettes et råd af repræsentanter for europæiske stater til at planlægge et internationalt laboratorium og til at organisere andre former for samarbejde vedrørende atomkærneforskning. Det vedtages med 93 stemmer mod 4 (k.) og er hermed færdigt fra rigsdagen.

27. Da der ikke har kunnet opnås frivillig overenskomst med rederne, fremsætter finansminister Thorkil Kristensen i folketinget forslag til lov om en ydelse fra skibsfarten på 20 mill. kr. til prisstabiliserende formål.

Folketinget vedtager ved 3. behandling forslaget om Det nordiske Råd med 108 stemmer mod 6 (k.), forslaget om ophævelse af forligsmæglingskommissionerne med 96 stemmer mod 13 (17 stemmer ikke) samt forslag til tillægsbevilling for 1951–52 med 94 stemmer mod 6 (k.); 12 rf. stemmer ikke. Efter vedtagelsen af tillægsbevillingsloven viser driftsregnskabet for 1951–52 indtægter på 2569 mill. kr. og udgifter på 2573 mill. kr.

Landstinget vedtager ved 3. behandling forslagene om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser, om udlændinges adgang til landet og pas for danske statsborgere samt om visse fæsteejendommes overgang til selveje. Disse forslag er hermed færdige fra rigsdagen.

I folketingsudvalget opnås enighed mellem s., v., k. f. og r. v. om forlængelse af forbrugsafgifterne med visse lempelser, der vil formindske provenuet med ca. 20 mill. kr.

Socialdemokraterne, der med støtte af rf. og k. har krævet brødkornsprisen nedsat fra de foreslåede 54 til 50 kr., går med til, at prisen sættes til 52 kr., og at udskrivningen af korn reduceres med yderligere 5 %. Til gengæld skal skotøjsrabatten forhøjes fra de foreslåede 15 til 30 kr. pr. barn.

28. I møder, der varer til ud på morgenen, færdigbehandler folketinget forslagene om forlængelse af prisloven til 15. november 1952 og af forbrugsafgifterne til 31. marts 1953 samt forslagene om en kornordning, portoforhøjelserne, skibsfartens ydelse til prisstabiliseringsformål, anvendelsen af modværdien af Marshallhjælpens gaveydelser og de dermed i forbindelse stående udlånslove. Samtlige disse forslag vedtages med de fire gamle partiers stemmer, idet dog Pinstrup (v.) undlader at stemme om kornordningen og – sammen med 3 k. f. – om skibsfartens ydelse. Imod forslagene stemmer rf., medens k. stemmer for skibsfartens ydelse, men iøvrigt enten undlader at stemme eller stemmer imod (forbrugsafgifterne, portoforhøjelserne og anvendelsen af Marshallhjælpen).

Landstinget vedtager ved 3. behandling forslagene om Det nordiske Råd, sømandslov, ophævelse af forligskommissionerne og ændringer vedrørende de tyske privatskoler i Sønderjylland.

Disse forslag er hermed færdige fra rigsdagen. Under 1. behandling af forslaget om ændringer i aktieselskabsloven kritiseres de foreslåede bestemmelser om begrænsning af selskabernes udlån stærkt af ordførerne for v., k. f. og r. v.

29. Ved landstingets 2. behandling af ændringer i straffeloven (5. kolonneloven) kritiserer Elmquist (v.) på udvalgsflertallets – s., v. og k. f. – vegne folketingets ændringer i det oprindelige lovforslag, men anbefaler dog forslagets vedtagelse i den foreliggende skikkelse, da det ellers ikke vil blive gennemført i indeværende samling. Venstres og de konservatives udvalgsmedlemmer foreslår derimod, at forslaget om dødsstraf for handlinger under krig eller fjendtlig besættelse ændres således, at også personer i alderen 18–21 år kan idømmes dødsstraf, men dette forslag forkastes. Ved 3. behandling vedtages 5. kolonneloven med 49 stemmer mod 6 og loven om dødsstraf med 39 stemmer mod 17 (r., rf. og k. samt medlemmer af s. og v.), medens 3 undlader at stemme. Også de fra folketinget oversendte forslag om kornlov, prislov, tillægsbevilling, portoforhøjelse, forbrugsafgifter, begrænsning af aktieselskabers udlån og den særlige ydelse fra skibsfarten vedtages i uændret skikkelse, de to sidstnævnte med henholdsvis 45 stemmer mod 13 (7 v., 3 k. f., 3 r. v.) og 55 stemmer mod 4 (3 v., 1 rf.).

Rigsdagen tager ferie.

Juni 1952

4. Regeringen dementerer tyske bladmeddelelser om, at den har henvendt sig til Saarlandets landdag om en meningsudveksling angående grænselandsproblemer.

Underudvalget i forfatningskommissionen om valgloven afslutter sit arbejde og sender indstilling til statsministeren. Et flertal foreslår et ting med 135 kreds- og 40 tillægsmandater. S., v. og k. f. foreslår, at et parti skal have opnået mindst 4 % af de afgivne stemmer for at få andel i tillægsmandaterne. K. og rf. går imod 4 % reglen, medens r. v. mener, at spørgsmålet bør drøftes yderligere i valglovskommissionen.

6. Udenrigsministeriet meddeler, at der efter tysk anmodning i dagene 3.–6. juni har været afholdt møder i København, hvor man fra tysk side har givet en redegørelse for forbundsregeringens forgæves bestræbelser for at gennemføre de tyske toldnedsættelser, der er stillet i udsigt i handelsaftalen af 17. december 1951. Fra dansk side gav man udtryk for dyb beklagelse og skuffelse over den tyske regerings behandling af sagen og fastholdt kravet om toldlempelser.

I nye noter til Sovjetunionen fastholder den danske og den svenske regering deres standpunkt til spørgsmålet om søterritoriets udstrækning i Østersøen og foreslår påny spørgsmålet forelagt for den mellemfolkelige domstol i Haag.

11. På den britisk-skandinaviske økonomiske komités (UNISCAN) 6. mødesamling i København 9.–11. juni drøftedes bl. a. Schumanplanen, den foreslåede organisation for et fælleseuropæisk marked for landbrugsprodukter, GATT- og EPU-problemer og de britiske maksimalpriser for træmasse.

Udenrigsministeriet meddeler, at der mellem Danmark og Polen er afsluttet overenskomst om den gensidige vareudveksling i tiden 1. december 1951–30. november 1952. Den polske eksportliste indeholder varer til en værdi af 117 mill. kr., herunder 850.000 tons kul til 90 mill. kr. En del af betalingen for kullene vil blive afviklet i fremmed

valuta og ved hjælp af et dansk tilgodehavende på betalingskontoen.

13. Statsminister Erik Eriksen udtaler på et møde i Ribe, at regeringen – bortset fra overbudgetteringen – i den forløbne rigsdagssamling i det væsentlige har været i stand til at komme igennem med sin politik i overensstemmelse med sine ønsker, da forhandlingerne begyndte. Om den kommende valglov udtaler statsministeren, at den ikke må holde nye partier og nye ideer ude.

Spareudvalget, der blev nedsat i april 1950, afgiver betænkning, hvoraf det fremgår, at der er indvundet 21 mill. kr. ved udgiftsnedsættelser og 7 mill. kr. ved takstforhøjelser.

16. På et møde i Stockholm af embedsmænd fra Danmark, Island, Norge og Sverige besluttes det at foreslå de fire regeringer at indføre gensidig pasfrihed fra og med 15. juli.

18. Folketingets udvalg for andragender drøfter en henvendelse til folketinget fra fhv. justitsminister E. Thune-Jacobsens efterladte om fuld rehabilisering af den afdøde og evtl. erstatning til de efterladte. Henvendelsen begrundes med, at den parlamentariske kommissions undersøgelser har vist, at Thune-Jacobsens embedsførelse som justitsminister er uangribelig.

21. En dansk-finsk vareudvekslingsaftale for tiden 1. juli 1952–30. juni 1953 underskrives i Helsingfors. Finlands eksport til Danmark anslås til 225–270 mill. kr. mod 290 mill. kr. i aftalen i fjor, og kontingenterne for Danmarks eksport til Finland beløber sig til ca. 190 mill. kr. mod 250 mill. kr. i den foregående aftale.

26. Handelsminister Rytter forelægger regeringens forslag om præmiering af dollareksporten for erhvervenes hovedorganisationer. Forslaget giver eksportører af danske varer til dollarområdet ret til at få udstedt importbevilling i „blød" valuta på 10 % af det hjemtagne dollarbeløb.

Efter at kommissionsdomstolen vedrørende eksplosionskatastrofen på Holmen natten til den 24. november 1951 har afsluttet sine undersøgelser, anmoder forsvarsministeren chefen for søværnet om at foranledige tiltale rejst ved retten mod chefen for søminevæsenet, chefen for flådestationen og fire andre søofficerer.

27. Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft ankommer til London, hvor han skal mødes med den amerikanske udenrigsminister Acheson. Udenrigsministeriet udtaler på forespørgsel i anledning af rygter i udenlandsk presse, at udenrigsministerens rejse til England udelukkende skyldes dansk initiativ og ikke har forbindelse med andet end rent dansk-amerikanske anliggender.

28. Udenrigsministeriet meddeler, at udenrigsminister Kraft under sin samtale i London med udenrigsminister Acheson drøftede visse løbende spørgsmål af fælles interesse for Danmark og U.S.A., herunder det amerikanske hjælpeprogram. Samtalen var af orienterende karakter, og der blev ikke truffet aftaler af nogen art. Udenrigsminister Kraft redegjorde over for Acheson og senere over for udenrigsminister Eden for den danske regerings og rigsdags ønske om forhandlinger mellem de fire besættelsesmagter om løsning af det tyske spørgsmål på grundlag af frie valg.

29. Fhv. finansminister H. C. Hansen (s.) udtaler på et møde i Kalundborg, at hvis spørgsmålet om stationering af Atlantpagttropper i Danmark i fredstid kommer til at foreligge, må vi tage standpunkt til det først og fremmest ud fra vore egne interesser, men princippet som sådant må siges at være Atlantsamarbejdets naturlige konsekvens.

30. Kongen afrejser til Grønland med „Dannebrog".